

høje Tings Tid; thi jeg har kun nogle faa Bemærkninger at gøre til det ærede 5te Medlem for 1ste Kreds (Foss), hvis meget lange Foredrag for en meget væsentlig Del var Gentagelser af, hvad der flere Gange tidligere er fremført, saaledes at jeg, hvad angaar dette, ogsaa kun behøver paa et ganske enkelt Punkt at gentage, hvad jeg har sagt til Gendrivelse tidligere. Dette ene Punkt, hvor jeg vil gentage noget, er den Fremstilling, som det ærede 5te Medlem for 1ste Kreds gav af Indholdet af det islandske Suverænetetsudvalgs Betænkning; thi jeg finder det højst uheldigt, at der hernede er danske Mænd, som citerer denne Betænkning saaledes, at de ved Overdrivelse af, hvad Islænderne har sagt i denne Betænkning, søger at fremkalde den Opfattelse, at Islænderne med nogen Ret kan paastaa, at den Ordning, som vil indtræde, naar Forbundsloven er vedtaget, er en ren og skær Personalunion og ikke andet. Noget saadant har end ikke Islænderne yovet sig frem til at sige. De har naturligvis i deres Betænkning fremstillet det saa nær der henimod, som det overhovedet har været muligt for dem at komme; men kun ved at lægge endnu mere til kan det lykkes Danske, som i denne Sag synes at være mere islandsksindede end Islænderne selv, at faa lagt det ind i Forbindelsen, at det skulde være en ren og skær Personalunion, og det var ogsaa nødvendigt for det ærede Medlem at medtage et Citat, som direkte modsiger denne Opfattelse. „Ifølge 1918“, staar der Side 17 i Udvalgets Betænkning — og ved „1918“ forstaas der jo, saaledes som der er forklaret i Betænkningen, det foreliggende Lovforslag i Modsætning til „1908“, Kommissionsforslaget —, altsaa ifølge det forelagte Forslag af 1918 „kan Forbundet efter 25 Aars Forløb være saaledes, at Kongefællesskabet alene bestaar, og at der i øvrigt intet Retsforbund er mellem Landene“. Altsaa først efter de 25 Aars Forløb kan det rene og skære Kongefællesskab indtræde, efter hvad Islændernes Flertalsbetænkning selv siger, og saa føjes dertil udtrykkelig, at saa længe de 25 Aar ikke er forløbet, er der jo Anliggender, som er reelle, og som er Forbundsanliggender, de i § 7 og § 6 og andetsteds omtalte. Det er saaledes kun ved at citere denne Betænkning urigtigt og ved at lægge mere ind deri, end Islænderne selv har villet skrive ind i den, at det kan lykkes det ærede Medlem efter Forbilleder ude fra — for det er jo ikke originale Betragtninger, det ærede

Medlem har fremsat her — at paastaa, at Forbundsloven er Grundlaget for en Personalunion, for en blot og bar personlig Union og intet andet. Det paastaar end ikke Islænderne i deres Betænkning.

Det ærede Medlem sagde saa til mig, at jeg havde sagt, at der i Tidens Løb var begaaet mange Fejl fra dansk Side i Forhold til Island, men det, jeg havde anført, var af Tscherning og Lehmann, og det var nærmest radikale Folk. Jeg har oplyst, at Tscherning sad i Kommission sammen med Jon Sigurdson, og de var af forskellige Meninger om det finansielle Mellemværende mellem Island og Danmark, men jeg er af den Mening, at Tscherning havde Ret. Lehmanns Tagen Stilling til den islandske Sag i 1871 og 1874 er ikke sket paa et Tidspunkt, da man kunde kalde Lehmann for nogen radikal Mand. Det, jeg har sigtet til, hvad tydeligt nok fremgaar af, hvad jeg har sagt i det høje Folketing, er, at vi i det halve Aarhundrede, da Højre havde Magten her i Landet, optraadte meget uforstandigt i Forholdet til Island. Udtrykket „meget uforstandigt“ er valgt som et maadeholdent Udtryk; det er jo rimeligt, at jeg ikke gerne vil være den, som skal anklage Danmark i Forhold til Island alt for stærkt. Men jeg skal som Eksempel paa, hvor uforstandig og afvisende vor Optræden overfor Island var, og hvor rimeligt det er, at der efterhaanden er opstaaet en stor Misfornøjelse paa Island overfor os, anføre, at i Aarene fra 1875 og indtil Højres Regimente hørte op her i Landet, hændte det i ikke færre end ca. 40 Tilfælde, at danske Ministre i det danske Statsraad stillede til Kongen at nægte Stadfæstelse af islandske Særlove, som var vedtagne af det islandske Alting. Og naar man hører, at der mellem disse Særlove var saadanne som Lov om Udryddelse af Faareskabet paa Sydlandet, Lov om Forandring i Altingsmændenes Antal, Lov om islandske Menigheders Medvirken ved Præstevalg, Lov om Menighedskassens Udgifter, Lov om borgerligt Ægteskab, Lov om Udslettelse af Pantebehæftelse i Pantebøgerne, Lov om Forberedelse af en Kapitelstakst paa Island, Lov om Distriktslægeembedernes Ordning paa Island, Lov om Forandring i Lovgivningen om Løsemænd og Husmænd, Lov om Købmandens Ret til at handle med Spiritus paa Island, Lov om Fredning af Fugle og Rensdyr, Lov om Salg af Grund paa Arnarholdts Tun o. s. v., vil man se, at der fra dansk Side blev grebet ind i Anliggender paa Island, som